

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-159-6-5>

**ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ
ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

Балюк Ю. С.

аспірантка

*Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
м. Харків, Україна*

В умовах сьогодення, ускладнених пандемією COVID-19, діджиталізація є важливим фактором розвитком не тільки економіки України, але і всього світу. Діджиталізація пронизує всі сфери діяльності і вчені, які досліджували її проблеми, вважають, що в Україні першочергово вона має поширюватись в освіті, культурі, медицині,

державних послугах, маркетингу. Проте впровадження її в економіку має такі істотні переваги як підвищення рівня взаємодії з клієнтами, значна економія ресурсів та часу, підвищення іміджу та конкурентоспроможності, оптимізація комунікацій, повно інформатизація, прозорість роботи, забезпечення мобільності бізнесу, що сприяє зростання ефективності в цілому [3, с. 112]. Вчені Центра Разумкова виокремлюють ключову перевагу цифрової економіки перед традиційною, яка є реалізацією можливості автоматичного управління всією системою (або окремими компонентами), а також її практично необмежене масштабування без втрати ефективності, що дозволяє значно підвищувати ефективність управління економікою (господарською діяльністю і ресурсами країни в різних галузях) на мікро- та макрорівнях. При цьому вчені акцентують, що цифрова економіка – це не окремі галузі або ІТ-компанії, які є цифровими, а вся існуюча економіка з її традиційними галузями та компаніями (обробна промисловість, сільське господарство, будівництво, транспорт тощо), які під впливом цифрової трансформації за рахунок технологічної еволюції революціонізують свої виробничі та бізнес-процеси та отримують нові можливості для зростання продуктивності та ефективності основного (наявного) бізнесу [4, с. 36].

Для прискорення процесу діджиталізації на промислових підприємствах необхідно сприяти введенню науково-технічних інновацій, впровадженню цифрових технологій, повне переведення інформації в цифровий формат. Підприємства, які швидко впроваджують складові діджиталізації швидко набувають конкурентні переваги, а саме: надання додаткової цінності товару через якісний сервіс; високий рівень комунікації з клієнтами; зниження витрат за допомогою автоматизації процесів [2, с. 46]. Тут слід відмітити, що діджиталізація має і негативні сторони, про які, також говорять вчені та практики, це – вразливість комп'ютерних мереж і відсутність належних гарантій збереження цінної комерційної інформації, залежність роботи підприємства від якості роботи комп'ютерного обладнання і мереж зв'язку, при збою в яких робота зупиняється, страх втратити цінну інформацію [1, с. 72].

Процеси діджиталізації особливий вплив здійснюють на підприємствах, які мають експортно-імпорتنу діяльність. В умовах обмеженості ресурсних та економічних можливостей саме впровадження діджиталізації в експортно-імпорتنу діяльність надає широкі можливості підвищення її ефективності. В Україні діють фактори, які негативно впливають на експортно-імпорتنу діяльність, а саме: низька конкурентоспроможність товарів і послуг, неефективне управління підприємствами, відсутність за кордоном збутової інфраструктури, нерозвиненість основних засад ринкової економіки, недосконалість

методів державного регулювання економіки, слабка інфраструктура підтримки експорту, загострення міжнародної конкуренції. Аналіз переваг діджиталізації економіки та діючих основних факторів, які впливають на експортно-імпортну діяльність, спонукає висновок, що саме оцифровка спроможна вирішувати проблеми цієї діяльності в сучасних умовах на підприємстві. А оскільки за системним підходом ефективність розглядається як індикатор розвитку системи та її найважливіший стимул, а також пов'язується з практикою її характеризує інтенсивність прояву результату процесу функціонування, відображає глибинні дії вдосконалення, що відбуваються у всіх його елементах, доцільність існуючої елементарної структури, то діджиталізація економіки є основним фактором розвитку експортно-імпортної діяльності. Для аналітичного доведення цього твердження доцільно обчислити коефіцієнти кореляції показників діджиталізації на підприємстві та показників розвитку експортно-імпортної діяльності. Тісний взаємозв'язок між цими системами показників підтверджує факторний та канонічний аналіз.

Отже, діджиталізація є дієвим фактором розвитку експортно-імпортної діяльності підприємства в умовах пандемій, глобалізації, інтеграції.

Література:

1. Лазебник Л. Діджиталізація економічних відносин як фактор удосконалення бізнес-процесів підприємства. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2018. Випуск № 2. С. 69–74.
2. Лігоненко Л., Хріпко А., Доманський А. Зміст та механізм формування стратегії діджиталізації в бізнес-організаціях. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Економічні науки*. 2018. Випуск № 22 (62), т. 2. С. 21–24.
3. Сайко В. Р., Лучко Г. Й. Тенденції розвитку діджиталізації в Україні. *Бізнесінформ*. 2021. №7. С. 109–114.
4. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Центр Разумкова. Київ, 2020. URL: <https://razumkov.org.ua/uploads/article>.